

Innehåll

1	INLEDNING	2
2	AVFALLSPLAN 2012–2016 FÖR ANEBY	3
2.1	Övergripande mål 1: Avfallsmängderna ska minska	3
2.2	Övergripande mål 2: Farligt avfall ska samlas in och tas omhand på ett miljöriktigt sätt	4
2.3	Övergripande mål 3: Andelen hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning ska öka	6
2.4	Övergripande mål 4: Andelen hushållsavfall som återvinns genom biologisk behandling ska öka	8
2.5	Övergripande mål 5: Invånarna ska ges en god service till en rimlig kostnad	9
2.6	Övergripande mål 6: Renhållningspersonalens arbetsmiljö ska förbättras	11
3	AVFALLSPLAN 2008 FÖR EKSJÖ.....	13
4	AVFALLSPLAN 2018–2021 FÖR NÄSSJÖ.....	16
4.1	Övergripande mål 1: Minska avfallets mängd och farlighet	16
4.2	Övergripande mål 2: Information	19
4.3	Övergripande mål 3: Avfall som en resurs	20

1 Inledning

De tre kommunerna Aneby, Eksjö och Nässjö har tidigare haft var sin avfallsplan som sträckt sig över olika tidsperioder och haft lite olika upplägg. I denna bilaga med uppföljning av tidigare avfallsplaner redovisas därför en plan i taget.

Mål och åtgärder presenteras ordagrant återgivna så som de var skrivna i den föregående avfallsplanen, med tillägg av rubriken ”måluppfyllelse” vid respektive mål samt kolumnen ”resultat” i åtgärdstabellen.

Nedanstående färgkoder anger hur väl kommunerna har uppnått målen och genomfört de åtgärder som föreslogs i de tidigare avfallsplanerna:

Grön	Målet/indikatorn har nåtts eller förväntas nås.
Gul	Målet/indikatorn är delvis uppnått, har en positiv utveckling.
Röd	Målet/indikatorn är inte uppnått.
Blå	Har inte gått att bedöma.

Fet stil markerar att åtgärden eller målet, eventuellt något omarbetat, har tagits med i den nya avfallsplanen.

2 Avfallsplan 2012–2016 för Aneby

2.1 Övergripande mål 1: Avfallsmängderna ska minska

Att förebygga uppkomsten av avfall är det översta steget i EU:s avfallshierarki. Det är också prioriterat i de nationella miljömålen och i den nationella avfallsplanen. Avfallsmängderna kan minskas dels genom att förhindra att avfall uppkommer, dels genom att sortera ut återanvändningsbart material ur avfallet. Miljövinsten är större om en produkt aldrig produceras än om den produceras, används och slutligen återvinns.

Kommunen kan inte styra produktion eller konsumtion, men kan exempelvis genomföra åtgärder i form av information och att uppmuntra till återanvändning. Kommunen kan även arbeta med att minska avfallsmängderna i den egna verksamheten, t.ex. genom att minska mängden matavfall. I Aneby kommun uppgick mängden hushållsavfall år 2010 till 485 kg/person.

Delmål		Måluppfyllelse
1.1 Mängden hushållsavfall per person ska till år 2016 minska jämfört med 2010 års nivå ¹ .	Statistik (beräknat enligt Avfall Sveriges modell på Avfall Web)	Går ej bedöma på grund av ändrad insamling.
1.2 Mängden matavfall som slängs inom kommunens verksamheter ska till år 2016 minska med 15 procent jämfört med 2012 års nivå.	Statistik (vägning av matavfall)	Ej genomförd.

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
1.1 Informera hushållen om möjligheterna och nyttan av att minska avfallsmängderna.	Amaq	2012, 2015	Går ej att bedöma på grund av att underlag saknas.
1.2 Informera hushållen om var de kan lämna användbara saker för återanvändning.	Amaq	2012, 2015	Målet uppnått.
1.3 Arbeta för att användbara saker som hushållen vill lämna på återvinningscentralen styrs till Kretsloppsbutiken.	Amaq	Kontinuerligt	Målet uppnått.
1.4 Undersöka möjligheten till att samla in användbara kläder och skor på återvinningscentralen och	Amaq	2012	Målet uppnått, ej lokal secondhand Human Bridge.

¹ Hushållsavfall i detta fall exkluderar matavfall till hemkompostering, slam, latrin, bilar och däck.

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
Samverka med en second hand butik/återanvändningsaktör som kommer och hämtar materialet.			
1.5 Vidta åtgärder inom kommunens verksamheter för att följa upp och minska matavfallsmängderna.	Drift-enheten	2012-2016	Delvis
1.6 Informera och uppmuntra butiker, restauranger och storkök att minska matavfallsmängderna.	Miljö-enheten	2012, 2015	Ej genomförd.
1.7 Utreda möjligheten att använda en alternativ tömningsteknik på enskilda avlopp som bygger på att endast slammet tas med medan vattenfasen lämnas kvar i brunnen (minskar mängden transporterat slam och förbättrar avloppsanläggningarnas funktion).	Amaq	2012	Genomförd

2.2 Övergripande mål 2: Farligt avfall ska samlas in och tas omhand på ett miljöriktigt sätt

Felaktig hantering av farligt avfall kan utgöra en stor risk för skada på miljön och människors hälsa. Det är därför viktigt att inte blanda det med annat avfall utan att lämna in det separat så att det går till rätt slags behandling. Exempel på farligt avfall är färgrester, bekämpningsmedel, spillolja, lösningsmedel, syror och baser. Även vissa typer av elavfall, såsom batterier och ljuskällor, är farligt avfall.

År 2010 lämnade varje svensk i genomsnitt in 5,5 kg farligt avfall. I Aneby kommun var motsvarande siffra 3,5 kg per person. Nationell statistik visar att 1,8 kg farligt avfall och elavfall per person och år felaktigt slängs i hushållssoporna i stället för att sorteras ut separat.

Målsättningen är att allt farligt avfall ska samlas in och tas omhand på ett miljöriktigt sätt.

För att nå upp till denna målsättning är det viktigt att hushållen och verksamheterna vet vad som är farligt avfall och var de ska lämna det. Det är alltså i hög grad en informationsfråga.

En annan viktig aspekt för att öka insamlingen av farligt avfall är att insamlingssystemet är enkelt och lättillgängligt.

Bilaga 3: Uppföljning av föregående avfallsplaner

Delmål	Mätning	Måluppfyllelse
2.1 Minst 90 procent av hushållen ska år 2016 ha kännedom om vad som är farligt avfall och var det ska lämnas.	Kundenkät år 2016	Ej genomförd.
2.2 Verksamheternas kunskap om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras ska förbättras.	Enkät år 2013 och 2016	Ej genomförd.
2.3 Hushållens möjlighet att lämna ifrån sig farligt avfall och smått elavfall ska förbättras.	Antal turer med miljöbilen samt antal insamlingsplatser för smått el-avfall.	Går ej att bedöma på grund av att statistik saknas.

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
2.1 Informera hushållen om vad som är farligt avfall och var man kan lämna det.	Amaq	2013, 2016	Går ej att bedöma på grund av att underlag saknas.
2.2 Informera hushållen om att ljuskällor ska sorteras ut från hushållssoporna och om var de kan lämnas.	Amaq	2013, 2016	Går ej att bedöma på grund av att underlag saknas.
2.3 Genomföra försök med miljöbilstur. ²	Amaq	2013	Ej genomförd.
2.4 Utredda möjligheten till insamling av ljuskällor och annat smått elavfall i butiker.	Amaq	2012	Ej genomförd.
2.5 Stötta ägare av flerfamiljsfastigheter att införa fastighetsnära insamling av ljuskällor och annat smått elavfall.	Amaq	2013	Genomförd
2.6 Säkerställa att återvinningscentralens personal har god kunskap inom området farligt avfall.	Amaq	Kontinuerligt	Genomförd
2.7 Informera verksamheter om farligt avfall.	Miljöenheten	2013, 2016	Genomförd
2.8 Införa rutiner i syfte att säkerställa att farligt avfall från kommunens verksamheter omhändertas på ett korrekt sätt.	Amaq + Tekniska enheten	2013	Genomförd

² Insamlingsbil för hushållens farliga avfall som besöker ett antal fasta insamlingsplatser enligt särskild turlista.

2.3 Övergripande mål 3: Andelen hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning ska öka

Materialåtervinning spelar en viktig roll i ett hållbart samhälle. Materialåtervinning innebär att sorterat material återvinns, så att andra material ersätts. Materialåtervinning gör inte bara att uttaget av mängden jungfruligt material minskar. Det leder också till att vi sparar energi. Det är därför viktigt att avfallet ses som en resurs och behandlas på rätt sätt.

I Sverige behandlas idag nästan 50 procent av hushållsavfallet genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling. Det innebär att det tidigare delmålet på 50 procent i princip uppnås. I Aneby kommun var motsvarande siffra 40 procent år 2010.

Exempel på hushållsavfall som idag går till materialåtervinning är förpackningar och tidningar, elavfall, metallskrot och trädgårdsavfall.

Det finns en stor potential att öka materialåtervinningen i Aneby kommun. Exempel på åtgärder som kan genomföras är förbättrad information, att göra det enklare för hushållen att sortera och lämna avfall till materialåtervinning, att införa ett system för separat insamling och behandling av matavfall samt att undersöka möjligheten att sortera ut fler fraktioner för materialåtervinning på återvinningscentralen.

Delmål	Mätning	Måluppfyllelse
3.1 Minst 50 procent av hushållsavfallet ska år 2016 återvinnas genom materialåtervinning, inkl. biologisk behandling. ³	Statistik (beräknat enligt Avfall Sveriges modell på Avfall Web)	Går ej bedöma på grund av att underlag saknas.

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
3.1 Informera hushållen om hur man ska sortera avfallet, vad som händer med avfallet efter insamlingen och nyttan med att sortera.	Amaq	2012, 2015	Genomförd, notering svårt följa upp om det är webbaserat eller utskick.
3.2 Genomföra regelbunden utbildning om avfallshantering och kretsloppstänkande i	BU-avd.	Kontinuerligt	Genomförd

³ Hushållsavfall i detta fall exkluderar slam, latrin, bilar och däck.

Bilaga 3: Uppföljning av föregående avfallsplaner

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
kommunens förskolor och skolor.			
3.3 Öka antalet studiebesök på återvinningscentralen genom information om möjligheten.	Amaq	Kontinuerligt	Går ej att bedöma
3.4 Undersöka möjligheten och kostnaden för fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar.	Amaq	2012	Genomförd
3.5 Se över källsorteringen i kommunens verksamheter.	Tekniska enheten	2013	Genomförd
3.6 Förbättra källsorteringen på företag genom information och tillsyn.	Miljöenheten	Kontinuerligt	Genomförd
3.7 Stimulera till utsortering av förpackningar och tidningar med hjälp av taxestyrning och anpassad kärlstorlek.	Amaq	2013	Ej genomförd.
3.8 Införa ett system för separat insamling och behandling av matavfall (se åtgärd 4.5).	-	-	Genomförd
3.9 Undersöka möjligheten att återvinna plastprodukter (möbler, leksaker etc.) som samlas in på återvinningscentralen.	Amaq	2013	Ej genomförd.
3.10 Undersöka möjligheten att återvinna gips som samlas in på återvinningscentralen.	Amaq	2012	Genomförd
3.11 Undvika deponering av inert material (betong, sten och tegel) genom att placera en container för detta ändamål vid rampen på återvinningscentralen2.	Amaq	2012	Genomförd
3.12 Säkerställa att återvinningscentralens personal har god kunskap om hur man ska sortera, vad som händer med avfallet och nyttan med sorteringen.	Amaq	Kontinuerligt	Genomförd
3.13 Förbättra skyltningen på återvinningscentralen	Amaq	2013	Genomförd

2.4 Övergripande mål 4: Andelen hushållsavfall som återvinns genom biologisk behandling ska öka

Utsortering och biologisk behandling av matavfall så att växtnäring tas tillvara är ett viktigt etappmål i det nationella miljömålsarbetet. Målsättningen är att minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger ska sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, där minst 40 procent behandlas så att även energi tas tillvara, senast år 2018.

Med dagens hemkompostering ligger Aneby kommun på en återvinningsgrad på ca 20 procent för matavfallet. För att nå upp till etappmålet behöver ett system för separat insamling och behandling av matavfall införas i kommunen. De vanligaste systemen som finns i Sverige idag är två separata kärl, ett för matavfall och ett för brännbart avfall samt optisk sortering av olikfärgade påsar som läggs i samma kärl. Drygt 150 av landets kommuner har idag separat insamling av matavfall och ett flertal planerar att införa det.

Ett annat viktigt område inom biologisk behandling är återföring av fosfor från avloppsslam till produktiv mark. I Aneby kommun används slammet idag till sluttäckning av Hullaryds avfallsupplag. En utredning över hur slammet ska hanteras i framtiden behöver genomföras.

Delmål	Mätning	Måluppfyllelse
4.1 Minst 40 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker ska år 2016 återvinnas genom biologisk behandling. ⁴	Statistik (beräknat enligt Avfall Sveriges modell på Avfall Web)	Går ej bedöma på grund av att underlag saknas.
4.2 Ett system för separat insamling och behandling av matavfall ska införas. Insamlat matavfall ska behandlas genom rötning där matavfallens växtnäringsämnen och energi tas tillvara.	Genomförande av åtgärder	Genomförd
4.3 Minst 60 procent av fosforföreningarna i det kommunala avloppsslammet ska år 2016 tas tillvara och återföras till produktiv mark.	Statistik (andel slam till produktiv mark)	Genomförd

⁴ Innefattar både insamlat matavfall och matavfall till hemkompostering.

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
4.1 Utredda lämpligt system för separat insamling och behandling av matavfall från hushåll och verksamheter.	Amaq	2012	Genomförd
4.2 Upphandla behandling av utsorterat matavfall. Behandling ska ske genom rötning med återvinning av växtnäring och energi.	Amaq	2013	Genomförd
4.3 Se till att insamling av källsorterat matavfall ingår vid upphandling av renhållningsentreprenör.	Amaq	2013	Genomförd
4.4 Ta fram nya avfallsföreskrifter och ny avfallstaxa.	Amaq	2012-2013	Genomförd
4.5 Införa ett system för separat insamling och behandling av matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker.	Amaq	2014-2015	Genomförd
4.6 Utredda hur slammet från de kommunala reningsverken ska tas omhand.	Amaq	2012	Ej genomförd.
4.7 Arbeta för ständiga förbättringar i slammets kvalitet och egenskaper genom tillsyn på företagen, utsläppspolicy samt information till hushåll och företag.	Amaq + Miljöenheten	Kontinuerligt	Ej genomförd.

2.5 Övergripande mål 5: Invånarna ska ges en god service till en rimlig kostnad

Avfallshanteringen har under de senaste åren blivit alltmer komplex både för kommunerna och för kunderna. Det är mycket som krävs för att uppnå ett miljöriktigt omhändertagande av avfall till en rimlig kostnad.

För att avfallshanteringen ska vara långsiktigt hållbar krävs att kunderna ges en god service. God service handlar bl.a. om att insamlingssystemet är lätt tillgängligt och enkelt att använda för kunderna. Det handlar även om

att kunderna har god kunskap om hur de ska sortera sitt avfall och var de kan lämna det.

Kvalitetssäkring av sophämtning och slamtömning är viktigt både ur servicesynpunkt och kostnadssynpunkt.

Samverkan med andra kommuner är viktigt, särskilt för en liten kommun som Aneby. Detta för att hantera avfallet på ett kostnadseffektivt sätt och för att säkra den kompetens som krävs.

Delmål	Mätning	Måluppfyllelse
5.1 Hushållens möjligheter att lämna ifrån sig avfall ska förbättras genom tydlighet, enkelhet och tillgänglighet.	Genomförande av åtgärderna 5.1 - 5.4	Genomförd
5.2 Minst 85 procent av kommuninvånarna ska vara nöjda med hur avfallshanteringen fungerar.	Kundenkät år 2016	Går ej att bedöma på grund av att underlag saknas.
5.3 Aneby kommun ska samarbeta med andra kommuner inom avfallsfrågor.	Genomförande av åtgärd 5.9	Genomförd

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
5.1 Utredda lämpliga hämtningsintervall för hushållssopor, framför allt på landsbygden.	Amaq	2012	Genomförd
5.2 Utredda möjligheten och behovet av att införa fastighetsnära insamling av grovavfall.	Amaq	2012	Genomförd
5.3 Förbättra hushållens möjligheter att lämna ifrån sig farligt avfall och smått el-avfall (se åtgärderna 2.3 – 2.5).	-	-	Se 2,3 2,5.
5.4 Förbättra avfallsinformationen till invånarna (se åtgärderna 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1 och 3.13).	-	-	Se hänvisning.
5.5 Mäta in enskilda avloppsanläggningar för att kvalitetssäkra slamtömningen.	Amaq	2013	Genomförd
5.6 Införa automatisk tömningsregistrering för kärl för	Amaq	2014	Genomförd

att kvalitetssäkra sop- hämtningen.			
5.7 Inventera kundregistret för att säkerställa att samtliga fastigheter har rätt typ av abonnemang.	Amaq	2014- 2015	Genomförd
5.8 Införa någon typ av system för att få betalt av verksamheter som lämnar avfall på återvinningscentralen.	Amaq	2013	Genomförd
5.9 Samarbeta med andra kommuner inom avfallsområdet.	Amaq	Kontinuerligt	Genomförd

2.6 Övergripande mål 6: Renhållningspersonalens arbetsmiljö ska förbättras

Arbetsmiljöfrågor har under de senaste åren fått ett tydligare fokus i avfallsbranschen. Risken att råka ut för en arbetsolycka, -skada eller -sjukdom är större för renhållningsarbetare än för arbetare i de flesta andra branscher. Belastningsskador dominerar, som till stor del beror på hantering av tunga säckar och/eller kärl.

Aneby kommun hör idag till de fåtal kommuner som hämtar hushållsavfallet i säckar i stället för kärl. Säckhanteringen är ett stort arbetsmiljöproblem eftersom det innebär tunga lyft, problem med trasiga sopsäckar samt risk för stick- och skärskador. Tunga lyft förekommer även i samband med latrinhämtning och vid slamtömning.

En annan viktig arbetsmiljöfråga inom avfallsverksamheten är trafiksäkerhet. Vissa vägar är svårframkomliga för sopbilen och slambilen. Det finns även platser där sophämtningen utgör en olycksrisk p.g.a. backning och dålig sikt.

Det är viktigt att framtidens avfallssystem inte bara är anpassade för kunderna utan även för de som arbetar med hantering och hämtning. Viktiga åtgärder att vidta är att minska antalet tunga lyft samt att förbättra hämtplatser och hämtvägar.

Delmål	Mätning	Måluppfyllelse
6.1 Tunga lyft i samband med hämtning ska minimeras.	Statistik över antal hämtade säckar och latrinkärl per år	Genomförd
6.2 Dåliga hämtvägar ska åtgärdas.	Statistik över antal åtgärdade hämtställen	Genomförd

Bilaga 3: Uppföljning av föregående avfallsplaner

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
6.1 Avveckla säckhämtning genom att gå över till insamling av hushållsavfall i plastkärl.	Amaq	2013-2014	Genomförd
6.2 Uppmuntra fastighetsägare till gemensamma hämtplatser med hjälp av information samt reduktion på renhållningsavgiften.	Amaq	2013-2014	Genomförd
6.3 Stimulera fastighetsägare till eget omhändertagande av latrin genom information och höjd latrintaxa.	Amaq + Miljöenheten	2013	Genomförd
6.4 Tillse att fastighetsägare med tunga brunnslöck vidtar åtgärder.	Amaq + Miljöenheten	Kontinuerligt	Genomförd
6.5 Tillse att fastighetsägare med dåliga hämtvägar vidtar åtgärder.	Amaq + Miljöenheten	Kontinuerligt	Genomförd
6.6 Beakta framkomlighet för renhållningsfordon vid tillstånd till enskilda avlopp.	Miljöenheten	Kontinuerligt	Genomförd

3 Avfallsplan 2008 för Eksjö

De följande lokala målen i avfallsplanen ger uttryck för kommunernas tillämpning av EUs avfallsstrategi och de nationella och regionala målen för avfallshanteringen. Kommunernas arbete inom avfallsområdet har en tydlig karaktär av underifrånperspektiv vilket också påverkat målens utformning. Ambitionen är att skapa ett samhälle med giftfria och resurssnåla kretslopp. Målen utgår från dagens situation och nuvarande regelsystem samt de frågor som VESU-kommunerna har rådighet över. Förutom kommunernas arbete är insatser på andra nivåer och av andra aktörer nödvändiga för att nå de övergripande målen. Målen presenteras nedan:

Mål	Ansvar	Genomförande	Åtgärd	Uppföljning	Måluppfyllelse
Mål 1: Automatisk tömningsregistrering ska vara infört på avfallskärl och slamavskiljare i samtliga hushåll.	Renhållaren.	Senast 2009.	Samtliga avfallskärl förses med "taggar" för automatisk avläsning	Kontroll i tömningsregistret.	Automatisk tömningsregistrering är infört på avfallskärl sedan 2017. Det är inte infört på slamavskiljare då det tänkta systemet inte fungerade så bra som man önskade.
Mål 2: Samtliga förare av renhållningsfordon som utför tjänster för att inhämta hushållsavfall ska genomgå utbildning i ekonomisk och miljöanpassad körning (Ecodriving).	Renhållaren.	Senast 2008.	Genomförande av kursen.	Enkät bland förarna.	Krav på utbildning fanns i upphandlingsunderlag 2013.
Mål 3: Ett system för fastighetsnära inhämtning av källsorterat grovavfall och farligt avfall ska vara infört i samtliga kommuner.	Renhållaren.	Senast 2007.	Införande av systemet.	Att så sker.	Genomfördes 2007, från 2023-03-01 begränsades det till de vanligaste fraktionerna batterier, glödlampor och småelektronik.

Bilaga 3: Uppföljning av föregående avfallsplaner

Mål	Ansvar	Genomförande	Åtgärd	Uppföljning	Måluppfyllelse
Mål 4: Fraktionen deponirest ska minska med ca 500 ton per år fram till 2010.	Renhållaren.	Jämfört med 2005 års nivå.	Information om sortering till hushållen	Uppföljning av mängderna	Fraktionen deponirest togs bort 2010, går nu till energiutvinning alt. används som schaktmassor.
Mål 5: Utarbeta förslag till hushållsnära insamlingsystem för förpackningar och tidningar.	Renhållaren.	Senast 2008.	Utredning om hushållsnära insamling startas.	Redovisning till kommunstyrelsen.	System för hushållsnära insamlingsystem för förpackningar och tidningar är under utarbetning.
Mål 6: Mängden återvunnet material per kommuninvånare som går till materialbolagen ska öka.	Förpacknings- och tidningsinsamlingen i samråd med kommunen.	Kontinuerlig ökning jämfört med 2005 års nivåer.	VESU-kommunerna initierar dialog med Förpacknings- och tidningsinsamlingen	Uppföljning av mängderna	På helheten har det minskat mellan 2006 och 2022, men det beror på att tidningar har minskat drastiskt. Glas och metall har också minskat lite. Pappers- och plastförpackningar har ökat.
Mål 7: Att erhålla så bra kvalitet på restprodukten från biologisk behandling av utsorterat organiskt hushållsavfall så att den kan användas som ett gödselmedel alternativt jordförbättringsprodukt inom lantbruket.	Renhållaren.	Senast 2010.	Information om sortering till hushållen	Analyser av restprodukten.	Organiskt hushållsavfall har hanterats av Vetlanda kommun, de senaste åren har det blivit biogas. Plastpåsen var ett problem, därför används sedan 2023-03-01 papperspåse i stället. Sedan dess är restprodukten certifierat biogödsel.
Mål 8: Att kunna erbjuda samtliga abonnenter ett system för hushållsnära	Renhållaren.	Senast 2010.	Införande av systemet.	Redovisning av antalet abonnemang för hämtning	Hushållsnära hämtning av trädgårdsavfall har funnits sedan 2010.

Bilaga 3: Uppföljning av föregående avfallsplaner

Mål	Ansvar	Genomförande	Åtgärd	Uppföljning	Måluppfyllelse
hämtning av trädgårdsavfall				av trädgårds-kompost.	
Mål 9: Allt farligt avfall ska sorteras ut och styras till rätt slutbehandling.	Renhållaren.	Kontinuerligt.	Information om sortering till hushållen	Plockanalyser (felsorter at farligt avfall), årlig redovisning.	Andelen farligt avfall var vid analystillfällena ca 0,1% och bestod till största del av batterier och glödlampor.
Mål 10: Den goda sorteringen av organiskt hushållsavfall ska bibehållas så att renhetsgraden överstiger 95%.	Renhållaren.	Kontinuerligt.	Information om sortering till hushållen	Plockanalyser.	Renhetsgraden har överstigit 95%.
Mål 11: Miljöpåverkan från avslutade deponier inom VESU ska minska.	Resp. kommunstyrelse.	Uppföljning av riskklassning genomförd senast 2009.	Riskklassning av nedlagda deponier följs upp.	Redovisning till kommunstyrelsen.	Går ej att bedöma på grund av avbrutet samarbete.

4 Avfallsplan 2018–2021 för Nässjö

Nedan redovisas en handlingsplan för förbättrad avfallshantering inom Nässjö kommun. Handlingsplanen innefattar framarbetade övergripande och detaljerade mål samt åtgärder som kommunen avser att genomföra i syfte att uppfylla avfallsmålen. Mål och åtgärder är kopplade till nivåerna i EU:s avfallshierarki, jämför avsnitt 3.2 ”Avfallsstrategi”.

Förkortningar avseende ansvar:

KLK = Kommunledningskontoret

TSF = Tekniska serviceförvaltningen

SPK = Samhällsplaneringskontoret

NAV = Nässjö Affärsverk AB

KoF = Kultur- och fritidsförvaltningen

4.1 Övergripande mål 1: Minska avfallets mängd och farlighet

- Konsumtionen skall inte leda till ökade avfallsmängder.
- Återanvändningen av hushållens avfall ska öka, bland annat genom att det ska bli enklare för hushållen att lämna material och produkter till återanvändning eller till förberedelse för återanvändning.
- Minska mängden farligt avfall i hushållsavfall.

Den viktigaste åtgärden för att förebygga, hindra och motverka påverkan på miljö och hälsa samt främja resurshushållning är att hålla medborgarna fortlöpande informerade.

Återanvändning ska uppmuntras både internt inom kommunen och hos invånare och verksamheter i kommunen. På återvinningscentral ska avfallsverksamhetens personal uppmuntra besökare att lämna avfall till återbruk. I informationsmaterial ska enkla tips ges på återanvändning som hushållen kan genomföra hemma.

Många av dagens produkter innehåller ämnen som är hälso- och miljöstörande. Det är därför viktigt att avfall som innehåller farliga ämnen sorteras ut och hanteras separat för återvinning, destruktion eller långsiktigt säker deponering. Det bör också säkerställas att farliga ämnen inte kommer ut i miljön genom dåligt kontrollerad återvinning eller felaktigt omhändertagande.

Bilaga 3: Uppföljning av föregående avfallsplaner

Detaljerade mål	Mätning	Måluppfyllelse
Andelen restavfall från kärllinsamling skall under programperioden minska med 5 % i jämförelse med 2016-års uppgifter (174 kg per person).	Mätning sker med hjälp av Avfall Sveriges statistik "Avfall WEB".	Uppfyllt
Andelen felsorterat farligt avfall, inklusive elavfall, i restavfallet ska under programperioden minska med 50 % i jämförelse med 2016-års plockanalys (0,44 vikts-%)	Plockanalys vikts% farligt avfall i restavfallet.	Detta är gjort.

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
Vid tillsyn på miljöfarliga verksamheter kontrolleras rutiner för hantering av avfall och farligt avfall. Granskning görs enligt gällande lagstiftning.	SPK	2018-2021	Samhällsplaneringskontoret kontrollerar rutiner för avfallshantering vid tillsynsbesök på miljöfarliga verksamheter.
På sikt avveckla latrinhämtning.	NAV	2018-2021	På väg mot detta.
En fortsatt utredning om möjligheterna till omhändertagande av slam från enskilda avloppsanläggningar med hjälp av mobil slamavvattare.	NAV	2018-2021	Utredningen visade att detta inte är aktuellt.
Återvinningscentralen på Boda ska byggas ut för att skapa bättre logistik.	NAV	2018-2021	Detta är delvis gjort.
Följ utvecklingen på marknaden av utsortering av fler fraktioner.	NAV	2018-2021	Detta gör vi.
Punktinsatser med insamling av farligt avfall i yttertätorter.	NAV	2018-2021	Detta görs löpande.
Kampanjvis information om farligt avfall genomförs; hur det ska sorteras, var det kan lämnas in och hur det kan minskas genom tips om miljövänliga alternativ.	NAV	2018-2021	Detta görs löpande.

Bilaga 3: Uppföljning av föregående avfallsplaner

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
Genomföra plockanalys med inriktning på farligt avfall för att minska mängder.	NAV	2018-2021	Detta har gjorts.
Utred införande av telefonapp för att kunna styra behov av matportioner på högstadiet och gymnasium.	TSF	2018-2021	Annat system har införts.
Att minimera matsvinn genom information som syftar till att använda befintlig mat i hemmet och att avsmaka och använda luktsinnet för att bedöma användbarhet.	TSF, NAV	2018-2021	Detta görs löpande.
Att genomföra systematisk mätning av matsvinn i minst fem kök inom Nässjö kommunens verksamheter.	TSF	2018-2021	Detta görs löpande.
Information till Nässjö kommuns invånare om mängden skrotade bil per år, uppföljning av skrotfrekvens via Trafikverket.	TSF	2018-2021	Detta görs inte.
Hälften av anmälda rivningslov ska kontrolleras att minst 70 viktsprocent av icke-farligt avfall förbereds för återanvändning eller återvinning.	SPK	2018-2021	Detta görs.
Införa enbart beställning av latrinhämtning hos samtliga fritidshus och ta bort taxan för abonnemang.	NAV	2018-2021	Genomfört
Utredning om förbättrat omhändertagande av fettutsläpp i avloppsnätet samt slam från fettavskiljare.	NAV	2018-2021	Omhändertagande sker löpande, utredning överflödig.
Utredning om förbättrat omhändertagande av fett från Livmedelsanläggningar och hushåll. Genomförs av NAV i samarbete med Samhällsplaneringskontoret 2018-2021.	SPK, NAV	2018-2021	Omhändertagande sker löpande, utredning överflödig.

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
Den gamla deponin vid Boda avfallsanläggning sluttäcks så att uppställda krav uppfylls enligt sluttäckningsplanen.	NAV	2018-2021	Sluttäckning är pågående, beräknad färdigställandetid är 2030.
Slutföra MIFO fas 1 enligt fastställd handlingsplan för nedlagda avfalldeponier.	TSF	2018-2021	Klart

4.2 Övergripande mål 2: Information

- Insamlingssystemet ska vara enkelt och lättillgängligt samt uppmuntra till återanvändning och återvinning.
- Kommunens invånare ska erbjudas information om hur avfallet omhändertas och varför avfallet som resurs ska utnyttjas på bästa sätt.

Insamlingssystemen som kommunen ansvarar för ska vara utformade så att det är lätt att göra rätt. Utökad användning av symbolspråk för att förenkla informationen.

Information/Kommunikation ska anpassas efter olika målgrupper och utformas så att den ger beteendeförändringar och skapar nya vanor som innebär mindre miljöbelastning. Även målgrupper med olika funktionshinder skall inkluderas.

Detaljerade mål	Mätning	Måluppfyllelse
Andel matavfall i restavfallet ska vara högst 10 vikts% i villa/ flerfamiljshus med klimatsmart sortering. (2020)	Plockanalys vikts-% felsorterat i restavfallet, villor och flerfamiljshus.	Ingen statistik på detta.
Minst 90 % av kommuninvånare ska vara nöjda med: kommunens avfallshantering, insamling av farligt avfall, avlämning av grovavfall på Boda Återvinningscentral och avfallsinformation. (2018)	Nöjd kundindexenkät.	Ja

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
Information om förebyggande av avfall med almanackan och andra kommunala informationskanaler.	NAV, SPK, KKK	2018-2021	Detta görs.
Information till verksamheter vid förändring av avfallshantering	SPK, NAV	2018-2021	Detta har gjorts.
Information och rådgivning om avfallshantering/sortering genomförs vid Boda återvinningscentral och på andra lämpliga platser.	NAV	2018-2021	Detta görs.
Utökad och fördjupad information om varje fraktion till kund vid Boda återvinningscentral.	NAV	2018-2021	Detta görs.
Information om hantering av bygg- och rivningsavfall i samband med beslut om bygg- och rivningslov.	SPK	2018-2021	Detta görs.
Information ges till hushåll i syfte att minska nedskräpningen inom och utom tätbebyggt område.	TSF	2018-2021	Det görs lokala punktinsatser.
Under avfallsplanens giltighetstid ska minst en Nöjd Kund Index-undersökning genomföras.	NAV	2018-2021	Detta görs löpande.

4.3 Övergripande mål 3: Avfall som en resurs

- Allt avfall ska tas omhand som en resurs.

Allt avfall skall ses som en resurs genom att återvinna det avfall som uppstår på bästa möjliga sätt genom rätt behandling. Detta visar på nyttan det innebär att sortera, återanvända och återvinna avfall. Avfall ska hanteras enligt avfallstrappan. Endast de materialslag som inte får återvinnas ska deponeras.

Detaljerade mål	Mätning	Måluppfyllelse
Utredning av intresse för fastighetsnära insamling för villor och landsbygd.	Finns inget mätetal.	Lagstadgat och under genomförande.
Utred uppbyggnad av insamlingssystem för återanvändning och återvinning av textilier.	25 ton år 2020.	Inte genomfört.
Andelen felsorterade förpackningar i restavfallet ska under programperioden	Plockanalys vikts % förpackningar i restavfallet.	Kan ej redovisa mätresultat.

Bilaga 3: Uppföljning av föregående avfallsplaner

minska med 10 % i jämförelse med år 2016.			
Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
Samarbete mellan Nässjö Affärsverk och Nässjö kommun samt hjälporganisationer för att skapa en insamlingspunkt för återbruk av material.	TFS, NAV	2018-2021	Återbruksbod finns på Boda samt klädinsamling på Väser.
Genomföra plockanalys vartannat år på mat- och brännbart avfall i områden med klimatsmart avfallshantering.	NAV	2018-2021	Detta görs ej löpande.
Fortsatt införande av klimatsmart avfallssortering i Nässjö kommun.	NAV	2018-2021	Detta görs.
Fortsatt utredning om införande av matavfallsinsamling på landsbygden.	NAV	2018-2021	Detta är genomfört.
Kontinuerlig registrering av hushåll som hemkomposterar.	SPK	2018-2021	Detta görs.
Utreda möjligheten att fördela grovavfall som inkommer till Boda återvinningscentral i ytterligare fraktioner.	NAV	2018-2021	Utrett och sker löpande.
Fortsätta erbjuda trädgårdsavfallsabonnemang som fastighetsnära insamling.	NAV	2018-2021	Detta görs.
Mängden förpackningsavfall inom kommunen följs upp årligen.	TFS	2018-2021	Detta görs.
Återvinningsmaterial i kärl för brännbart avfall ska minska.	NAV	2018-2021	Detta minskar årligen.
Utredning av intresse för fastighetsnära sortering för villor och landsbygd.	NAV	2018-2021	FNI kommer att införas under våren 2026.
Utred möjligheterna att kunna återanvända/ återvinna textilier.	NAV, TFS	2018-2021	Nej
Löpande planering görs för lämplig användning av överskottsmassor och inert avfall (t ex. betong, keramik, tegel) som konstruktions- och anläggningsmaterial inom kommunen.	NAV	2018-2021	Detta görs.

Bilaga 3: Uppföljning av föregående avfallsplaner

Åtgärd	Ansvar	Genomförande	Resultat
Följer utveckling om energiutvinning från till exempel gödsel, slam och matavfall.	NAV	2018-2021	Detta görs.
Alla begagnade inventarier från kommunala inrättningar ska lämnas in på kommunens återbrukscentral. Dokumentation ska ske av inlämning och utlämning, i syfte att se om återanvändningen kan ökas.	TFS	2018-2021	Delvis görs detta.